

СОВЕТ ШЕЛАНГОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Ул. Салаватия, 107, с. Шеланга,
423907

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫң
ШИЛАНГЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Совет, ул. 1 май батыр, Шиланги аймақы,
423907

Тел.: (84372) 36-1-48, факс: (84372) 36-1-48

РЕШЕНИЕ

17.04.2021

КАРАР

8-46

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Шиланги авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындағы Нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә һәм Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шиланги авыл жирлегендә бюджет төзелешен һәм бюджет процессын Россия Федерациясенең гамәлдәге бюджет законнарына туры китерү максатларында,

Югары Ослан муниципаль районы
Шиланги авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шиланги авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындағы Нигезләмәгә түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

1.1. Нигезләмәнен 36нчы статьясындағы 2нче пунктын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек бюджеты керемнәренең гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм жирлек бюджеты турында карап кертелгәннән соң кабул ителгән жирлек Советының норматив хокукий актлары нигезләмәләре агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетына үзгәрешләр керткәндә агымдагы финанс елына һәм план чорына агымдагы финанс елы күрсәткечләре өлешиндә исәпкә алына».

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шиланги авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмә текстын расларга (1нче күшүмтә)

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасының хокукий мәғълүмат рәсми порталында, Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында, Шиланги авыл жирлегенең мәғълүмат стендларында урнаштырырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны Шиланги авыл жирлеге Советының бюджет-финанс һәм икътисад мәсьәләләре буенча дайими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Шилангы авыл җирлеге башлыгы

В.В.Майоров

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Шилангы авыл жирлеге Советының
2021нче елның 17нче апрелендә
кабул ителгән 8-46нчы карарына
1нче күшымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы
Шилангы авыл жирлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында
НИГЕЗЛӘМӘ

I бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Әлеге Нигезләмә белән җайга салына торган хокукий мәнәсәбәтләр

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл жирлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Югары Ослан муниципаль районының "Шилангы авыл жирлеге" муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә, жирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту барышында, шулай ук бурыч алулар һәм жирлекнең муниципаль бурычы белән идарә итү процессында барлыкка килә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала.

Статья 2. Жирлектә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен тормышка ашыруның хокукий нигезләре

Жирлектә бюджет хокук мәнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнарының һәм жирлекнең вәкиллекле органының бүтән актлары, әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Статья 4. Жирлек бюджетының хокукий формасы

Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл жирлекенең бюджеты (алга таба текст буенча - жирлек бюджеты) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Шилангы авыл жирлеге Советы (алга таба - авыл жирлеге Советы) карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

Жирлек бюджеты өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Авыл жирлеге бюджеты проектын формалаштыру Югары Ослан муниципаль районы Шилангы авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба - авыл жирлеге Башкарма комитеты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы

hәм аның таләпләре нигезендә кабул ителә торган хокукий актлары нигезендә башкарыла.

Жирлек Советының чираттагы финанс елының 1нче гыйнварыннан үз көченә керә hәм, әгәр жирлек бюджеты турындагы каарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31нче декабренә кадәр гамәлдә була.

Статья 5. Бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджетын төзу hәм үтәү, бюджет хисабын төзу Россия Федерациясендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет керемнәренең Баш администраторлары исемлеге, аларга беркетелгән бюджет керемнәре төрләре (төрләре) жирлек бюджеты турында жирлек Советы каары белән раслана.

Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр Исемлеге, чыгымнарының ведомство структурасы составында, жирлек Советы каары белән билгеләнә.

Бюджет чыгымнары төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар hәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре hәм төркемчәләре) исемлеге бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составында жирлек бюджеты турында жирлек Советы каары белән яки Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән очракларда раслана.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге жирлек бюджеты турында каар белән раслана.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының статьялары hәм төрләре исемлеге, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын раслаганда, жирлек бюджеты турында жирлек Советы каары белән раслана.

Статья 6. Бюджет процессы принциплары

Жирлектә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- Россия Федерациясе бюджет системасының бердәмлеге;
- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәр, чыгымнар hәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын бүлү;
- бюджетларның мәстәкыйльлеге;
- Россия Федерациясе субъектларының, муниципаль берәмлекләрнең бюджет хокукларының тигезлеге;
- керемнәр, чыгымнар hәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары чагылышының тулылыгы;
- бюджетның баланслылыгы;
- бюджетлар чыгымнарын гомуми (жыелма) каплау;
- үтә күренмәлелек (ачыклык);
- бюджетның дөреслеге;
- бюджет акчаларының адреслы hәм максатчан характеристындагы;
- бюджет чыгымнарының ведомство буйсынуы;
- кассаның бердәмлеге.

Статья 7. Жирлекнен бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- жирлекнең социаль - икътисади үсеше фаразын, бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;
- жирлек бюджеты проектын төзү;
- жирлек бюджеты проекты һәм жирлек бюджеты үтәлеше турынdagы хисап буенча халық алдында тыңлаулар турынdagы Нигезләмә нигезендә халық алдында тыңлаулар үткәру;
- жирлек бюджетын карау һәм раслау;
- жирлек бюджеты үтәлеше;
- жирлек бюджеты турынdagы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Статья 8. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлекнең бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Авыл жирлеге Советы;
- Авыл жирлеге башлыгы;
- Авыл жирлеге Башкарма комитеты;
- жирлекнең финанс органы;
- "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы" МКУ (килешү буенча);
- "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Контроль-хисап палатасы" МКУ (килешү буенча);
- жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлары);
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары);
- Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль хокукий актлар белән бюджет вәкаләтләре йөкләнгән башка органнар.

Статья 9. Жирлекнең бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турынdagы хисапны карый һәм раслый, үз утырышларында, комиссияләр утырышларында, эш төркемнәре утырышларында, жирлек Советы үткәрә торган тыңлаулар барышында һәм депутат таләпләренә бәйле рәвештә жирлек бюджеты үтәлешенең аерым мәсьәләләрен карау барышында контрольне гамәлгә ашыра, тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукий статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациисе Бюджет кодексы, "Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003нче елның 6нчы октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациисе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль - хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011нче елның 7нче февраленнән 6нчы номерлы Федераль закон, Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актлары, жирлек Уставы, әлеге Нигезләмә белән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Жирлек Советына аның Россия Федерациисе Конституциясендә, Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенциясе чикләрендә аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен

жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан кирәклө барлық мәгълүмат бирелергө тиеш.

2. Жирлек башлығы:

- жирлек Советының жирле салымнар һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгаруны, жирле салымнар буенча салым ташламаларын кертүне, жирлек бюджетыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан норматив - хокукый актларына бәяләмәләрне раслый;
- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Авыл жирлеге Башкарма комитеты:

- жирлекнең социаль - икътисади үсесе фаразын төзүне оештыра, жирлек бюджеты проектын төзүне тәэммин итә;
- жирлек бюджеты проектын төзү тәртибен һәм срокларын билгели;
- жирлек Советы каравына кирәклө документлар һәм материаллар белән жирлек бюджеты проектын кертә;
- жирлек Советына раслауга бюджет үтәлеше турында хисап бирә;
- жирлек бюджеты турындагы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карап проектларын жирлек Советы каравына кертә;
- жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэммин итә;
- муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру, хәзмәт күрсәту һәм муниципаль бурыч белән идарә итү тәртибен раслый;
- муниципаль бурыч кенәгәсендә кертелә торган Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнмәгән мәгълүмат составын, аны муниципаль бурыч кенәгәсендә кертү тәртибен һәм вакытын билгели;
- муниципаль гарантияләрне бирү тәртибен раслый;
- бюджет проектын (бюджет проектын һәм урта сроклы финанс планын) төзүне тәэммин итә;
- бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) тәртибен эшли һәм раслый;
- муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэммин итә;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек Уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4. Жирлекнең финанс органы:

- жирлек бюджеты проектын (жирлек бюджеты проекты һәм уртача сроклы финанс планы проекты) төзүне оештыра һәм турыдан - туры төзи һәм аны жирлек Башкарма комитетына тапшыра;
- жирлек бюджетының үтәлешен оештыра;
- бюджет хисабын төзү тәртибен билгели;
- жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзи;
- муниципаль бурыч кенәгәсендә алыш бара,
- бирелгән гарантияләрне исәпкә алуны, алар буенча муниципаль бурычны арттыруны, принциплар тарафыннан яки өченче затлар тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантияләр белән тәэммин ителгән принциплар йөкләмәләренең берәр өлешендә яисә гарантияләр белән тәэммин ителгән принциплар йөкләмәләренең өлешендә, шулай ук муниципаль гарантияләр буенча түләүләрне гарант белән гамәлгә ашыруны башкару нәтижәсендә муниципаль бурычны кыскартуны алыш бара;
- жыелма бюджет язмасын төзи һәм алыш бара;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм гамәлдәге законнарда каралган тәртиптә жирлеккә карата дәгъвалар буенча суд актларын башкара;
- башкарма документларны һәм аларның үтәлешиенә бәйле башка документларны исәпкә алып бара һәм саклый;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары нигезендә һәм аларны үтәү йөзеннән билгеләнгән эшчәнлек өлкәсендә норматив актлар кабул итә;
- әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкача билгеләнмәгән булса, жирлек бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгели;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Финанс - бюджет палатасы" МКУ жирлекнең финанс органы вәкаләтләрен яки жирлекләрнең Башкарма комитеты һәм Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты арасындагы килешү нигезендә вәкаләтләрнең бер өлешен тормышка ашыра ала.

6. "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контроль - хисап палатасы" МКУ жирлекнең муниципаль финанс тикшерүе органы вәкаләтләрен яисә килешү нигезендә вәкаләтләрнең бер өлешен гамәлгә ашыра ала.

7. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

- үзе расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэммин итә;
- үз карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;
- расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;
- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезли;
- бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;
- бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;
- жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;
- казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;
- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук әлеге кодекс белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартлар, максатлар һәм тәртипнең үтәлешиен тәэммин итә;
- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисаплылыгын формалаштыра;
- муниципаль берәмлек исеменнән үз карамагындагы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;
- судта жирлек исеменнән муниципаль берәмлек дәгъвалары буенча жавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

1) ведомствога карауы буенча жирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтижәсендә физик затка яисә юридик затка китерелгән зыянны, шул исәптән законга яисә башка хокукий актка туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын чыгару нәтижәсендә каплау турында;

2) казна учреждениесе булып торучы үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучыга бюджет йөклөмөләре лимитлары житмәгендә аның акчалата йөклөмөләрен үтәү өчен бирелә торган бюджет йөклөмөләре;

- муниципаль биремнәр формалаштыра һәм распый;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Бюджет акчаларын бүлүче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;
- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөклөмөләре лимитларын ведомство буйсынуындагы бюджет средствонарын бүлүчеләргә һәм (яки) алучыларга булә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;
- бюджет акчаларының тиешле баш күрсәтмәсендә билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчалары баш бүлүченең үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләренең, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэммин итә;

9. Бюджет акчаларын алучы:

бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- бюджет йөклөмөләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә бюджет йөклөмөләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;
- үзендә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәлелеген, максатчан характеристын тәэммин итә;
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (булүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;
- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэммин итә);
- бюджет хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэммин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (булүчегә) бюджет хисаплылыгын тапшыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10. Бюджет көрөнәре баш администраторы:

- үзенә буйсынган бюджет көрөнәре администраторлары исемлеген төзи;
- бюджет проектын төзу өчен кирәклө белешмәләр бирә;
- касса планын төзу һәм алыш бару өчен белешмәләр бирә;
- бюджет көрөнәре баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

11. Бюджет көрөнәре администраторы:

- бюджет, пенялар һәм алар буенча штрафларны исәпләү, исәпкә алу һәм аларның дөреспелеген, тулысынча һәм үз вакытында башкарлынуң контролльдә тота;
- бюджетка түләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурыйларны түләтүне гамәлгә ашыра;
- бюджетка, пеняларга һәм штрафларга артык түләнгән (түләттерелгән) түләүләрне, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алышган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар

кабул итә həm РФ Финанс Министрлыгы билгелəгəн тəртиптə кире кайтаруны гамəлгə ашыру өчен, Федераль казначылык органына йəклəмə бирə;

- Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетларына түлəулəр исəбе (тəгəллəштерү) түрүнде карап кабул итә həm Федераль казначылык органына хəбəрnamə бирə;

- бюджет керемnərenəq баш администраторы билгелəгəн очракта həm тəртиptə бюджет керемnərenəq баш администраторына тиешле баш администраторы вəkalətləren гамəлгə ашыру өчен кирəkle белешмələr həm бюджет хисаплылыгын формалаштыра həm тапшыра;

- Россия Федерациисе Бюджет кодексында həm anың нигезендə кабул ителə торган бюджет - хокук мənəsəbətləren җайга салучы норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгелəngən башка бюджет вəkalətləren гамəлгə ашыра.

12. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

- үзенə буйсынган бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары исемлеклəрен тəзи;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемnərnəne həm түлəulərне планлаштыруны (фаразлауны) гамəlгə ашыра;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түлəu өчен билгелəngən ассигнованиелərне файдалануның адреслылыгын həm максатчан характеристын тəэмmin итə;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бюджет ассигнованиелəren bülə həm бюджетның тиешле өлешен башкара;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра.

13. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы:

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемnərnəne həm түлəulərне планлаштыруны (фаразлауны) гамəlгə ашыра;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының бюджетка керүneq тулылыгын həm үз вакытында үтəлешен контрольdə tota;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетка керүlərnəne həm бюджеттən түлəulərне тəэмmin итə;

- бюджет хисабын формалаштыra həm тапшыра;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгелəngən очракта həm тərтиptə бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторының үз карамагында булган аерым бюджет вəkalətləren гамəlгə ашыра;

- Россия Федерациисе Бюджет кодексында həm anың нигезендə кабул ителə торган бюджет - хокук мənəsəbətləren җайга салучы норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгелəngən башка бюджет вəkalətləren гамəlгə ашыра.

Статья 10. Жирлек бюджеты керемnəre

Жирлек бюджеты керемnəre Россия Федерациисенеq бюджет законнары, салымнар həm жыемнар түрүндагы Россия Федерациисе законнары həm башка мəжбuri түлəulər түрүндагы законнар нигезендə формалаша.

Статья 11. Керемнәр чыганаклары реестры

1. Жирлекнә финанс органы жирлек бюджетының керем чыганаклары реестрын алып бара.
2. Бюджет керемнәре чыганаклары реестры дигендә, Россия Федерациисе керемнәре чыганаклары исемлеге нигезендә бюджетны төзү, раслау һәм үтәү барышында барлыкка килә торган жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары буенча бюджет керемнәре турында мәгълүмат жыелмасы аңлашыла.
3. Мәгълүмат составына, жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары реестрын формалаштыру һәм алып бару тәртибенә карата гомуми таләпләр Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.
4. Жирлек бюджетының керем чыганаклары реестры жирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төzelә һәм алып барыла.
5. Жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары реестрлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә Татарстан Республикасы Финанс Министрлыгына тапшырыла.

Статья 12. Жирлек бюджеты чыгымнары

Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимиите органнарының, Россия Федерациисе субъектларының дәүләт хакимиите органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йәкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациисе законнары, халықара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән үтәлергә тиеш.

Статья 13. Башкарма комитетның резерв фонды

1. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә Башкарма комитетның резерв фондын булдыру құздә тотыла.
2. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Советының резерв фондын булдыру тыела.
3. Башкарма комитетның резерв фонды құләме жирлек Советы карары белән билгеләнә һәм чыгымнарның күрсәтелгән карары белән расланган 3 проценттан артмаска тиеш.
4. Башкарма комитетның резерв фонды акчалары көтелмәгән чыгымнарны финанс белән тәэммин итүгә, шул исәптән авария - торғызу эшләрен уздыруга һәм табигый бәла - казаларның һәм башка гадәттән тыш хәлләрнең нәтижәләрен бетерүгә бәйле башка чарапарга, шулай ук әлеге статьяның 5 пунктында күрсәтелгән тәртиптә каралган башка чарапарга жибәрелә.
5. Жирлек бюджеты составында каралган Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләрен куллану тәртибе Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.
6. Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка күшымта итеп бирелә.

Статья 14. Муниципаль заказ

Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгө, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгө заказлар урнаштыру "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында" 2013нче елның 5нче апрелендейге 44-ФЗ номерлы Федеरаль законда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Товарлар китерүгө, эшләр башкаруга һәм хезмәтләр күрсәтүгө муниципаль заказ авыл жирлеге бюджеты акчалары хисабына түләнә.

Статья 15. Чыгым йөкләмәләре реестры

1. Жирлекнәң финанс органы жирлекнәң чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара.
2. Жирлекнәң чыгым йөкләмәләре реестры авыл жирлеге Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алыш барыла.
3. Жирлекнәң чыгым йөкләмәләре реестры "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Финанс-бюджет палатасы" МКУ, билгеләнгән срокларда Югары Ослан муниципаль районның чыгым йөкләмәләре реестрын төзү өчен тапшырыла.

Статья 16. Жирлекнәң муниципаль бурычы структурасы

1. Жирлекнәң озак бурычлары тубәндәгеләр буенча йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

- 1) жирлекнәң кыйммәтле көгазыләренә (муниципаль кыйммәтле көгазыләргә);
- 2) Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- 4) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән кредитларга;
- 5) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән жирлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләр);
- 6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексы гамәлгә кергәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән бүтән бурыч йөкләмәләренә.

2. Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

- 1) муниципаль кыйммәтле көгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча тәп бурыч күләме;
- 3) кредит оешмаларыннан алынган кредитлар буенча тәп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) жирлекнәң түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

3. Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

- 1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле көгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча тәп бурыч күләме;
- 3) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча тәп бурыч күләме;

4) Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациисе валютасында жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында Россия Федерациисеннән жәлеп ителгән чит ил валютасындағы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасындағы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре қыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

5. Муниципаль бурыч кенәгәсендә алыш бару жирлекнең финанс органы тарафыннан башкарыла.

Бурыч йөкләмәләре турындагы мәгълүмат муниципаль бурыч кенәгәсендә йөкләмә килеп чыккан вакыттан биш эш көненнән дә артмаган сротта кертелә.

6. Муниципаль бурыч кенәгәсендә әлеге йөкләмәләр төрләре буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре күләме, аларның барлыкка килү һәм үтәлеше (башка нигезләр буенча туктату) датасы һәм өлешчә, йөкләмәләрне тәэммин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук аның составы, тәртибе һәм вакыты жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә.

Жирлекнең муниципаль бурыч кенәгәсендә, шул исәптән муниципаль бурыч йөкләмәләрен үтәү буенча кичектерелгән бурычлар турында мәгълүмат исәпкә алыша.

Статья 17. Жирлекнең Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру

1. Әгәр Россия Федерациисе валютасында курсәтелгэн муниципаль бурыч йөкләмәсә аны каплауга өч ел дәвамында курсәтелмәгән (жирлекнең муниципаль бурыч йөкләмәләрен һәм муниципаль хокукий актларын үтәмәгән) булса, курсәтелгэн йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр жирлек Советының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурыч йөкләмәсә тулысынча юкка чыгарыла һәм муниципаль бурычтан төшереп калдырыла. Жирлекнең муниципаль гарантияләр буенча бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләрне туктату нигезе булган вакыйгалар (хәлләр) килеп житкәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм курсәтелгэн вакыйгалар (хәлләр) килеп житу (килеп житу турында белешмәләр алу) дәрәҗәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирлекнең Башкарма комитеты әлеге статьяның 1 пунктында беренче абзацында курсәтелгэн сроклар үткәннән соң муниципаль бурычтан Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн муниципаль бурыч йөкләмәләрен төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәптән төшеру суммасын чагылдырмыйча гына, аларны исәптән төшерү суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пунктында беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациисе,

Россия Федерациисе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен төшереп калдыру Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Түләү датасы башланганчы, муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне эмиссияләү шартлары нигезендә аларны тулысынча эмиссиләгән орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациисе законнарында каралган башка операцияләрне алмашу нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр чыгару күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациисе законнарында каралган башка операцияләрне алмаштыру нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча йөкләмәләр үтәлгән дип танырга хокуклы.

Статья 18. Муниципаль бурыч алулар

1. Жирлекнең муниципаль эчке алынналары дигәндә, алар буенча Россия Федерациисе валютасында белдерелгән заемщик буларак жирлекнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә торган муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә жирлек исеменнән заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп иту күздә тотыла.

2. Жирлекнең муниципаль тышкы хисаплары дигәндә, алар буенча чит ил валютасында белдерелгән жирлекнең Россия Федерациисе алдында бурыч йөкләмәләре барлыкка килә торган Россия Федерациисе тарафыннан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында жирлек исеменнән жирле бюджетка кредитлар жәлеп иту анлашила.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациисенең Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм жирлек уставы нигезендә, жирлек исеменнән муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокуку жирлекнең Башкарма комитеты карамагында.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру түбәндәгә шартларны үтәгәндә жирлек тарафыннан башкарыла:

1) жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлары булмау;

2) жирлек тарафыннан кредит рейтинги Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәҗәдән ким булмаган, исемлекләре Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручи бер яисә берничә заттан алынган.

6. Авыл жирлеге, аны Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығының уртacha дәрәҗәсе булган заемчылар төркеменә керткән очракта, муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылығы курсәткечләре зурлығын арттыруга кiterә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч

тотрыклылыгы уртача булган заемщиклар төркеменә кертелгэн очракта, муниципаль алышмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән муниципаль эчке һәм тышкы алышмалар, муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә кергән очракта, муниципаль бурыч аулар башкарырга, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Авыл жирлеге, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә, бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә кергән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм жирлекнең кыйммәтле кәгазьләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук жирлекнең түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары формасында, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясындагы 7 пунктында каралган авыл жирлегенең башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч аулар башкарырга хокуклы.

10. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, муниципаль тышкы бурыч ауларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрне чит ил валютасында бирергә хокуксыз.

11. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә кергән очракта, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациисе валютасында бары тик чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациисе валютасында муниципаль эчке бурыч аулар, муниципаль гарантияләр программаларын Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан килештерелгән очракта гына, шулай ук әлеге программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына бирергә хокуклы.

12. Жирлекнең Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пунктында каралган йөкләмәләрне реструктуризацияләүне ўткәру рәхсәт ителми.

Статья 19. Чит ил валютасында жирлек гарантияләрен үзләштерү һәм бирү үзенчәлекләре

1. Жирлек Россия Федерациисенән чит ил валютасында бурыч ауларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациисенә чит ил валютасында өченче затларның йөкләмәләре буенча гарантияләрне Россия Федерациисе тарафыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында гына, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып бирергә хокуклы.

Статья 20. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирлек бюджетына акча жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.
2. Жирле бюджетка акча жәлеп итү күләмнәре чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш, жирле бюджет турындагы карап белән тиешле финанс елына расланган жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артмаска тиеш.
3. Хисап финанс елында жирлекнең бурыч алуларның гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып киткән очракта, күрсәтелгән артык суммасында жирле бюджет акчаларның калган өлешләре агымдагы финанс елына бурыч алуларның иң чик күләмен кыскартып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш.

Статья 21. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең иң чик күрсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карап белән, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына) муниципаль бурычның иң югары чиген, шул исәптән Россия Федерациясе валютасыннадагы муниципаль гарантияләр, чит ил валютасыннадагы муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген (жирлекнең чит ил валютасыннадагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләре булганда) күрсәтеп, муниципаль эчке бурычның, муниципаль бурычның иң югары чикләре билгеләнә.
 2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның иң югары чикләре (жирлекнең чит ил валютасыннадагы йөкләмәләре булганда) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләуләрне үтәгәндә билгеләнә.
 3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында карап белән расланган кире кайтарылмый торган керемнәр һәм (яисә) физик затлар кеременә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, муниципаль керемнәренең гомуми күләме жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш.
- Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясыннадагы 4 пунктында каралган чараплар кулланылган очракта, бурыч күләме, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) физик затлар кеременә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карап белән расланган гомуми күләменең 50 проценттан артмаска тиеш.
4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме, тубәндәге таләпләрне үтәгәндә, жирле бюджет турындагы карап белән раслана:
- 1) чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан

Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында карар белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең 10 проценттан артмаска тиеш, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш; 2) чираттагы финанс елында һәм чираттагы финанс елының 1 гыйнварына торышы буенча барлыкка килгән муниципаль бурычны каплау һәм аңа хезмәт курсәту буенча план чорындагы түләүләрнең еллык суммасы жирле бюджет турынdagы карар белән расланган чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең гомуми күләменең һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең 20 процентыннан артмаска тиеш; курсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елы өчен килә торган елның 1 гыйнварыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң түләү вакыты белән бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

Статья 22. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасындағы муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең чит ил валютасындағы исемлеге, тубәндәге белешмәләрне курсәтеп, үз эченә ала:
 - 1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен курсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);
 - 2) гарантияләр һәм алар тәэммин итә торган йөкләмәләр валютасы;
 - 3) гарантияләрнең гомуми күләме;
 - 4) гарантның принципларга карата регресс таләбе хокуку булу (булмау);
 - 5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.
2. Муниципаль гарантияләр муниципаль гарантияләр белән тәэммин итә торган йөкләмәләр курсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.
3. Чит ил валютасындағы муниципаль гарантияләр программы бюджет турынdagы тиешле карарга күшүмтә булып тора.

Статья 23. Муниципаль тышкы бурыч алу программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль тышкы бурыч алу программы чираттагы финанс елында һәм план чорында чит ил максатчан кредитларын һәм (яисә) чит ил валютасында түләнә торган максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп итә торган бюджет кредитлары исемлегеннән тора.
2. Муниципаль тышкы бурыч алу программы белән билгеләнә:
 - 1) чираттагы финанс елында һәм план чорында федераль бюджеттан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка жәлеп итә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары һәм жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме;
 - 2) чираттагы финанс елында һәм план чорында, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп итә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль тышкы бурыч алу программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турынdagы каарга күшyмта булып тора.

Статья 24. Муниципаль эчке бурыч алу программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыч алулар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алу исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алу программасы белән билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль эчке үзләштерүләрне башкарганда, тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча барлыкка килә торган жирле бюджетка акчалар җәлеп итү күләмнәре һәм бурыч йөкләмәләрен түләүнәң инчик сроклары;

2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыч алу программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турынdagы каарга күшyмта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәрү муниципаль эчке бурыч алу программасында чагылыш тапмый.

Статья 25. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы тубәндәге белешмәләрне күрсәтеп чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнәң Россия Федерациясе валютасындагы исемлегеннән гыйбарәт:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) гарантияның принципалларга карата регресс таләбе хокуку булу (булмау);

4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнәң башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турынdagы каарга күшyмта булып тора.

Статья 26. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыруның чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнәң номиналь хакы буенча ин чик күләме, бюджет турында каар белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләренә туры китереп, жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

Статья 27. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында килешүдөн яки башка алыш - бирештән (төп йөклөмәдән) килеп чыккан акчалата йөклөмәләрен тиешенчә үтәүне тәэммин итә.
2. Муниципаль гарантия принципалның йөклөмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару яки бурычларны үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) житкән очракта да, тәэммин итми.
3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.
4. Муниципаль гарантия төп йөклөмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.
5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә тәэммин ителгән йөклөмәләр буенча субсидия жаваплылығына ия.
6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

 - 1) гарант исеме (тиешле гавами - хокукый берәмлек - Жирлек) һәм гарант исеменнән гарант биручे орган исеме;
 - 2) бенефициар атамасы;
 - 3) принципалның исеме;
 - 4) тәэммин итүгә гарантия бирелә торган йөклөмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (булганда) төп йөклөмәнен гамәлдә булу срогы яисә аның буенча йөклөмәләрне үтәү срогы, якларның исемнәре, төп йөклөмәләрнең башка житди шартлары күрсәтелеп);
 - 5) гарантия буенча гарант йөклөмәләре күләме һәм гарантиянең инчик суммасы;
 - 6) гарантия бирү нигезләре;
 - 7) гарантия үз көченә керү датасы яки гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);
 - 8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;
 - 9) гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе, гарантия очрагын билгеләү;
 - 10) гарантияне кире алу нигезләре;
 - 11) гарант тарафыннан гарантия буенча йөклөмәләрне үтәү тәртибе;
 - 12) гарантиянең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә, үтәлгәндә (туктатылганда) принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йөклөмәләренен нинди дә булса өлешендә яисә гарантиядә билгеләнгән башка очракларда гарантия суммасын киметү нигезләре;
 - 13) гарантияне туктату нигезләре;
 - 14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөклөмә шартлары;
 - 15) гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициарга гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга карата таләбе булу яисә булмау (гарантның принципалга карата регресс таләбе, регресс);
 - 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, гарантның норматив хокукый актлары, гарант исеменнән гарантия бируче орган актлары белән билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукун күздә тотмаган муниципаль гарантия бары тик акцияләренен 100 процента (өлешләре) муниципаль гарантия бирә торган жирлеккә, муниципаль унитар предприятиегә караган аның мәлкәте муниципаль гарантия бирә торган жирлек милкендә булган муниципаль унитар предприятиегә караган хужалык жәмгыяте йөклөмәләре буенча гына бирелергә мөмкин. Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә

торган, принципалның гарантиянең кайсы да булса өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килгән принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндөрү буенча принципалның йөкләмәләрен үтәүне жирлек Башкарма комитеты актларында билгеләнгән вакытта тәэмин итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэминатны биргәнчे муниципаль гарантияне үтәү рәхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуклы түгел.

10. Гарантка карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, күрсәтелгән хокукларны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (күчү) керми, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләрдә күчәргә) тапшырыла алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктындағы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язмача ризалыгыннан башка үзгәргән очракта), шулай ук әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясындағы 5 пунктында билгеләнгән бурычны принципал тарафыннан үтәмәгендә гарант тарафыннан чакыртып алына.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындағы бенефициарның таләбе (гарантия үтәлеше турындағы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантине үтәү турында бенефициар таләбе гарантиядә күрсәтелгән документларны күшүп, гарантиядә билгеләнгән тәртиптә гарантка язмача тапшырылырга тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындағы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантине үтәү турындағы таләпне, шул исәптән, принципал йөкләмәләре гарантияләре белән тәэмин ителгән гарантияләрне үтәү срогы якынлашып килүче дип саналған вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән очракта, күрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант бенефициар таләпләрен үтәү турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчермәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срокта гарантине үтәү турында бенефициар таләпләрен, курсәтелгән таләпкә күшымта итеп куелған документларның нигезлелек һәм гарантия шартларына һәм аңа күшүп бирелгән документларның туры килү - килмәве предметын каарга тиеш.

16. Гарантине үтәү турында бенефициар таләбе һәм аңа күшүп бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга түбәндәге очракларда аның таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) гарантка гарантия бирелгән срогы (гарантинең гамәлдә булу срогы) тәмамланганинан соң таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар гарантка тапшырыла;

2) таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар гарантка гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып күрсәтелгән;

3) таләп һәм (яки) аңа күшүп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

- 4) бенефициар принципалның принципал һәм (яки) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал йөкләмәләрен тиешенчә үтәүдән баш тарту;
- 5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;
- 6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарның гарантияне һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документларны үтәү турындағы таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында бенефициарга хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант аларны принципал тәкъдим итә алган бенефициар таләбенә каршы чыгарга хокуклы. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да, әлеге каршылыктарга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа күшүп бирелгән документлар муниципаль гарантиянең нигезле һәм тиешле шартларына туры килә дип танылган очракта, гарант гарантия белән билгеләнгән вакытта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантиядә каралган гарантның бенефициар алдындағы бурычы принципалның гарантия белән тәэммин ителгән сробы чыккан йөкләмәләре күләмендә, әмма гарантия суммасыннан да артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар каршында гарант йөкләмәсө туктатыла:

- 1) гарант тарафыннан бенефициарга гарантиядә билгеләнгән күләмдә акча түләү белән;
- 2) ул бирелгән вакыт гарантиясендә билгеле бер вакыт узгач (гарантия гамәлдә булу сробы);
- 3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан гарантия белән тәэммин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү яки принципалның курсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар гарантка һәм (яисә) гарантияне үтәү турындағы гарантка карата судка таләпләр булу - булмауга карамастан);
- 4) бенефициарның гарантка һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләреннән гарантны азат итү турындағы язма гаризасын кире кагу юлы белән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралган гарантка принципал гарантка мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләрнең булмавы шартларында гарантия кире кагу нәтижәсендә;
- 5) әгәр гарантия бирелгән принципал йөкләмәсө билгеләнгән срокта барлыкка килмәсө;
- 6) бенефициар гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәү турындағы таләпне курсәткәннән соң (шул исәптән, принципалны һәм (яисә) бенефициарны бетерү белән бәйле рәвештә) төп йөкләмәнә туктату яисә аны гамәлдә булмаган килешү дип тану;
- 7) бенефициар белән башка затка тапшырылган яисә бенефициарның башка нигезләре буенча гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычларның гарантка карата таләпләрнен, гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка, төп йөкләмәләр буенча таләпләрнен хокуклары буенча икенче затка күчкән очракта (курсәтелгән хокукларны (хокукларны һәм бурычларны) Россия Федерациясенең кыйммәтле көгазыләр турындағы законнарында билгеләнгән тәртиптә облигацияләргә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүгә, гарантия белән тәэммин итә торган принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә таләпләрне тапшырганнан (күчүдән) тыш;

- 8) принципал бүтөн затка тапшырган яисә принципалга караган башка нигезлөр буенча башка затка күчкөн очракта, төп бурыч буенча принципалга караган хокуклар һәм (яисә) бурычлар (бурычлар) принципалның гарантның алдан язма ризалыгыннан башка төп йөклөмә буенча тапшырылган очракта;
- 9) гарантияне гарантиядә күрсәтелгән очрактарда һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтижәсендә;
- 10) гарантиядә билгеләнгән башка очрактарда.
22. Бенефициарның гарант йөкләмәләре туктатылганнын соң гарантияне тотып калуы бенефициарның күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларын сакламый.
23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.
- Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләр килеп чыгу турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.
24. Әгәр гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы барлыкка килүгә китерсә яки бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет қытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак карала.
25. Әгәр гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы барлыкка килүгә китермәсә яки бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.
26. Гарантка гарант тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантия буенча йөкләмәләрнең нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципалга таләбе гарант тарафыннан кире кайтарылган акчаларны кире кайтару исәбенә алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.
27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителгән кредитлар һәм зaimнар максатчан булырга тиеш.
28. Муниципаль гарантия белән тәэммин ителгән кредит (займ) акчаларыннан максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турындагы килешүдә билгеләнгән җаваплылык тота.
29. Бенефициарлар билгеле булмаган затлар дайрәсе булган йөкләмәләрне тәэммин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгелән.
30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгелән.
31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге Нигезләмә белән билгелән.

Статья 28 . Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

1. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр булып жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты булып жирлекнең Башкарма комитеты тора, ул жирлек Уставы белән муниципаль бурыч алулар башкару хокуына ия.
3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләр тәрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мәрәҗәгать иту тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

Статья 29. Жирлек бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертларның формалары

Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар тубәндәге формада бирелә:

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;

башка бюджетара трансфертлар.

Финанс яғыннан тәэмин иту чыганагы булып торган жирле бюджетлардан бюджетара трансфертлар бири максатлары, тәртибе һәм шартлары, максатчан билгеләнеше булган Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар булган жирле бюджетлардан, жирлек Советының Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукий актлары нигезендә кабул ителгән каарлары белән билгеләнә.

Статья 30. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.
2. Өлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек бюджетында карала.

Статья 31. Жирлек бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр

1. Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы каарларында караплан очракларда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле өhәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.
2. Өлеге статьяда курсәтелгән субсидияләр бири максатлары һәм шартлары жирле үзидарә Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган муниципаль берәмлекләрнең Башкарма комитетлары арасындагы килешүләр белән билгеләнә.

Статья 32. Жирлек бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына башка бюджетара трансфертлар

Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм аның тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы каарларында караплан очракта һәм тәртиптә муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирлек

бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләр өлешен гамәлгә ашыру өчен бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

Статья 33. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдындағы акчалата бурычлар буенча бурыч булып бурычлы кеше билгеләнгән датага жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләргә туры китереп түләргә тиешле акчалар суммасы тора.
2. Шәһәр алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр жирлекнең финанс активларын формалаштыра.
3. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән төшерү һәм торғызу қагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе) Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, финанс органы тарафыннан билгеләнә.
4. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) һәм мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэммин итә торган алыш - бирешләрне исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм килешүләр буенча таләпләрнен хокукларын гамәлгә ашыру 93 статьяның 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93.2 статьясындағы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан билгеләнә.
5. Килешүдә башкача билгеләнмәгән очракта, жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына күчерү датасыннан башлап үтәлгән дип санала.

II бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

Статья 34. Жирлек бюджеты проектын төзү нигезләре

1. Жирлек бюджеты проектын төзү - жирлек Башкарма комитетының аерым прерогативасы.

Бюджет проектын турыдан - туры жирлекнең финанс органы гамәлгә ашыра.

Бюджет проектын төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителгән муниципаль хокукий актлар нигезендә, жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

2. Жирлек бюджеты проектын төзү тубәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә юлламасының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Нигезләмәләренә;

- Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасында;

- жирлекнең социаль - икътисадый үсеше фаразына;
- жирлекнең бюджет, салым сәясәтенең төп юнәлешләренә;
- муниципаль программаларга (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

3. Бюджет проектын үз вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында финанс органы башка финанс органнарыннан, шулай ук дәүләт хакимиятенең башка органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан кирәkle белешмәләр алырга хокуклы.

Статья 35. Жирлекнең социаль - икътисади үсеше фаразы

1. Жирлекнең социаль - икътисади үсеше фаразы кимендә өч елга эшләнә.
 2. Жирлекнең социаль - икътисади үсеше фаразы ел саен жирлекнең Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә эшләнә. Жирлекнең социаль - икътисади үсеше фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын керту турында каар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.
 3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль - икътисадый үсеше фаразы план чорының параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы параметрларын ёстәү юлы белән эшләнә.
- Социаль - икътисадый үсеше фаразына аңлатма языунда фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.
- Жирлек бюджеты проектын төзу һәм карау барышында жирлекнең социаль - икътисади үсеше фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

Статья 36. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлек бюджеты турындагы каар проектын жирлек Советына кертү көненә гамәлдә булган Россия Федерациясе салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, шулай ук Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының салым булмаган керемнәрен билгели торган муниципаль хокукий актлары турындагы закон проекты кертелгән шартларда жирлекнең социаль - икътисадый үсеше фаразы нигезендә фаразлана.
2. Жирлек бюджеты керемнәренең гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм жирлек бюджеты турында каар кертелгәннән соң кабул ителгән жирлек Советының норматив хокукий актлары нигезләмәләре агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетына үзгәрешләр керткәндә агымдагы финанс елына һәм план чорына агымдагы финанс елы күрсәткечләре өлешендә исәпкә алына.

Статья 37. Жирлекнең уртача вакытка исәпләнгән финанс планы

1. Жирлекнең уртаки сроклы финанс планы дигәндә жирлек бюджетының төп параметрларын үз эченә алган документ анлашыла.
Әгәр жирлек бюджеты проекты чираттагы финанс елына төzelә һәм раслана икән, жирлекнең Башкарма комитеты жирлекнең уртача сроклы финанс планын эшли һәм раслый.
2. Жирлекнең уртача сроклы финанс планы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләрен үтәп, жирлек Башкарма комитеты билгеләгән форма һәм тәртиптә эшләнә.
Жирлекнең уртача сроклы финанс планы проекты Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм жирлек Советына жирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла.
Жирлек бюджеты проектының төп күрсәткечләре һәм жирлекнең уртача сроклы финанс планы күрсәткечләре бер - берсенә туры килергә тиеш.
3. Жирлекнең расланган уртача вакытка исәпләнгән финанс планы түбәндәгә параметрларны үз эченә алырга тиеш:
бюджет керемнәренең һәм чыгымнарының фаразланыла торган гомуми күләме;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджетлар чыгымнарын классификацияләу бүлекләре, бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләре күләме яки бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, муниципаль программалар һәм программа булмаган юнәлешләр буенча бюджет ассигнованиеләре күләме;

чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль берәмлекләр арасында муниципаль берәмлекләрнең бюджет тәэммин ителешен тигезләүгә дотацияләрне бүлү;

жирлек Советының хокукий актлары белән билгеләнә торган (билгеләнергә тиеш) жирле бюджетларга салым керемнәреннән түләүләрнең нормативлары;

бюджет дефициты (профициты);

чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елыннан соң килуче елның 1 гыйнварына муниципаль бурычның ин югары чиге.

Башкарма комитет тарафыннан жирлекнең уртача сроклы финанс планының өстәмә курсәткечләрен раслау каралырга мөмкин.

4. Жирлекнең уртача сроклы финанс планы курсәткечләре индикатив характерга ия һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең уртача сроклы финанс планын эшләгендә һәм раслаганды үзгәртелергә мөмкин.

5. Жирлекнең уртача сроклы финанс планы план чорына курсәтелгән план параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елына параметрлар өстәү юлы белән эшләнә.

Жирлекнең уртача сроклы финанс планы проектына аңлатма языунда уртача сроклы финанс планы параметрларын нигезләү, шул исәптән, планлаштырылган үзгәрешләрнең сәбәпләрен күрсәтеп, элек хупланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

Статья 38. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру жирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә аерым билгеләнә торган методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр курсәтугә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль йөкләмәне, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Статья 39. Салым чыгымнары исемлеге һәм бәяләү

1. Жирлекнең салым чыгымнары исемлеге авыл жирлеге Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә муниципаль программалар һәм аларның структур элементлары, шулай ук муниципаль программаларга карамаган эшчәнлек юнәлешләре буенча төзелә.

2. Жирлекнең салым чыгымнарын бәяләү, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, ел саен жирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

3. Курсәтелгән бәяләү нәтижәләре жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләрен формалаштырганда, шулай ук муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләгендә исәпкә алына.

Статья 40. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар жирлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары жирлекнен Башкарма комитеты тарафыннан алар билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм өлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында каарлар кабул иту тәртибе жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет турындагы каар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлекнен Башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы каарга аның үз көченә кергән көннән ике айдан да соңга калмычка туры китерелергә тиеш.

3. һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләү тәртибе һәм аның критерийлары жирлекнен Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек Башкарма комитеты чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаны туктату яки үзгәртү, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеге турында каар кабул итәргә мөмкин.

Статья 41. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары, бюджет законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнгән таләпләрне үтәп, жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты проекты муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә ачык тыңлауларда фикер алышырга тиеш.

III Бүлек. БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАР ПРОЕКТЫН КАРАУ һәМ РАСЛАУ

Статья 42. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы каарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр (бюджет турындагы каарлардан тыш) кергән төп характеристикалар булырга тиеш.

2. Бюджет турында каар белән раслана:

- бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;
- чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), шулай ук чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре, бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, муниципаль программалар һәм программага карамаган юнәлешләр), чыгымнар төрләре (төркемнәре һәм төркемнәре) һәм (яисә) максатчан статьялары буенча бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет

чыгымнары классификациясенең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, жирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;

- чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йәкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;
- чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә раслана торган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбенә каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбенә каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);
- чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары);
- чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурыйчның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурыйчның ин югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурыйчның ин югары чиген күрсәтеп, муниципаль бурыйчның ин югары чиге;
- жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек Советының хокукый актларында билгеләнгән башка күрсәткечләре.

3. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәрту һәм аларга жирлек бюджеты проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чорының параметрларын үзгәрту жирлек Советының муниципаль хокукый акты нигезендә башкарыла.

4. Шартлыча раслана торган (расланган) чыгымнар дигәндә, бюджет чыгымнарының ведомство структурасындагы чыгымнар төрләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дигәндә бюджет ассигнованиеләре бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

Статья 43. Бюджет проекты белән бер үк вакытта төзелә торган документлар һәм материаллар

Жирлек бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта жирлек Советына бирелә:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль - икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль - икътисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;
- жирлекнең социаль - икътисади үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикалары (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, дефициты (профициты), яки урта сроклы финанс планы расланган төп характеристикалар фаразы;
- бюджет проектына аңлатма языу;
- бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп - хисаплар;
- чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;
- паспортлар (паспортлар проектлары), күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләр проектлары;
- жирлек бюджетының керем чыганаклары реестрлары;
- башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турында карап проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән күшымта булмаса, бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән күшымта бюджет турындагы карап проектына аңлатма язына күшымта составына кертелә.

Статья 44. Жирлек Советына бюджет турында карап проектын керту

1. Жирлек Башкарма комитеты бюджет турындагы карап проектын 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча жирлек Советына карауга кертә.
2. Жирлек Советының жирле салымнар турындагы муниципаль хокукый актларга, жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган карапларына үзгәрешләр керту турындагы караплары жирлек Советына чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында карап проекты кертелгән көнгә кадәр жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән срокларда жирлек Советына кабул итепергә тиеш.
3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проекты белән расланган план чорының расланган бюджеты күрсәткечләрен төгәлләштерү һәм тәзелә торган бюджетның план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау күздә тотыла.

Агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карапның план чорына кагылышлы өлешендә үз көчләрен югалткан дип танылган очракта, 47 статьяның 3 пункты нигезендә чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проектында чираттагы финанс елы һәм тәзелә торган бюджетның план чоры күрсәткечләрен раслау карала.

Статья 45. Жирлек Советының бюджет турындагы карап проектын карау

1. Жирлек бюджеты турыйндағы карап проекты кертелгәннән соң 3 эш көне эчендә жирлек башлығы аны район Контроль - хисап палатасына экспертиза үткөрү өчен жибәрә.

Бюджет турыйнда карап проекты турыйндағы бәяләмә, әлеге проект житешсезлекләрен курсәтеп, аларны ачыклау очрагында, 5 эш көне дәвамында әзерләнә.

Бәяләмә жирлек Советы депутатлары тарафынан жирлек бюджеты турыйндағы карап проектына тәзәтмәләр әзерләгәндә исәпкә алына.

2. Кертелгән бюджет турыйнда карап проекты, шулай ук район Контроль - хисап палатасы бәяләмәссе жирлек Советының даими комиссиясенә, шулай ук жирлек Советы депутатларына карауга жибәрелә.

3. Жирлек бюджеты турыйндағы карап проекты барлық кирәклө документлар һәм материаллар белән жирлек Башкарма комитеты тарафынан эшләп бетерү өчен кергән көннән алып өч эш көне эчендә тәкъдим ителергә тиеш.

5. Жирлек бюджеты турыйндағы карап проектын жибәргәннән соң, бер атна эчендә жирлек Советы жирлек бюджеты турыйндағы карап проектын беренче уқылышта карый.

Беренче уқылыш предметы булып жирлек бюджеты турыйндағы карап проектының төп параметрларын хуплау тора.

Жирлек бюджеты турыйндағы карап проекты буенча беренче уқылыш үткәргәннән соң, ике атна эчендә халық алдында тыңлаулар үткәрелә.

6. Икенче уқылышта жирлек бюджеты турыйндағы карап проекты тұлсысынча кабул ителә.

Жирлек бюджеты турыйндағы карап проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе каары белән килештерү комиссиясе тәзелергә мөмкин, аңа жирлек Башкарма комитеты һәм жирлек Советы вәкилләре бер үк санда керә.

Килештерү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне беренче һәм икенче уқылышлар арасындағы чорда карый.

7. Жирлек бюджеты турыйнда кабул ителгән карап кабул ителгән көннән өч көн эчендә имзалана һәм жирлек Уставы белән билгеләнгән тәртиптә халыкка игълан ителә.

Жирлек бюджеты турыйндағы карап, аңа күл куелғаннан соң ун көннән дә соңға калмыйча, билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

Статья 46. Бюджет турыйнда каарны раслау сроклары һәм бюджет турыйнда карап проектын вакытында кабул иту нәтижәләрे

1. Бюджет турыйндағы карап жирлек Советы тарафынан карапында, расланырга һәм чираттагы финанс елы башланғанчы имзалаңырга тиеш.

Жирлекнең жирле үзидарә органнары бюджет турыйндағы каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм бастырып чыгаруны тәэмин итү буенча үз компетенциясе чикләрендә мөмкин булган барлық چараларны күрергә тиеш.

Район бюджеты турыйндағы карап 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яки) жирлек бюджеты турыйндағы каарарда башкасы карапмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

2. Бюджет турыйнда карап финанс елы башыннан үз көченә көрмәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режими кертелә.

Статья 47. Жирлек бюджеты турыйндағы каарарга үзгәрешләр керту

1. Жирлек бюджеты түрүндагы карапга үзгәрешләр керту түрүндагы карап проекты, өлөгө Нигезләмәнен 45 статьясында караплан тәртиптә һәм өлөгө статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, жирлек Советы тарафыннан карава.
2. Жирлек бюджеты түрүндагы карапга үзгәрешләр керту түрүндагы карап проекты Совет тарафыннан беренче уқылышта карава.
3. Ағымдагы финанс елына фаразлана торган жирлекнен социаль - икътисадый үсеш нәтижәләре нигезендә түбәнәйгән очракта, жирлек бюджеты керемнәренен гомуми қуләме ағымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетында караплан курсәтелгән керемнәр қуләме белән чагыштырганда 15 проценттан артыгракка кимегән яисә Югары Ослан муниципаль районы бюджетына үзгәрешләр кертелгән очракта, план чорына кагылышлы нигезләмәләрнең үз көчләрен югалтуын тануны күздә тоткан Татарстан Республикасы бюджеты, план чорына караган өлешендә жирлек бюджеты нигезләмәләре үз көчләрен югалткан дип танылышы мөмкин.

IV бүлек ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЕШЕ

Статья 48. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Жирлек бюджетының үтәлеше авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.
2. Бюджетның үтәлешен оештыру жирлекнен финанс органына йөкләнә.
3. Бюджет үтәлеше жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла. Жирлек бюджеты касса бердәмлеке һәм чыгымнарының ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.
Бюджет үтәлешенә касса хәзмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла.
4. Жыелма бюджет язмасын төзу һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлекнен Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә һәм жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр, бүлүчеләр һәм алучылар игътибарына житкерелә.

Статья 49. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше күздә tota:

- бюджет законнары нигезләмәләре, Федераль казначылык органнары счетларыннан һәм жирлек бюджетына башка керемнәр нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы бюджеты һәм башка законнары түрүндагы карап белән ағымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар буенча бүленә торган жирлек бюджетына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәр бүлүдән кергән керемнәрне жирлек бюджетына күчерү;
- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар;
- салымнар һәм жыемнар түрүнда Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яки артык алынган суммаларны исәпкә алу;
- жирлек бюджеты керемнәре администраторы тарафыннан жирлек бюджетына түләүләрне төгәлләштерү.

Статья 50. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеши күздә тота:

- бюджет йөклөмәләрен кабул итү;
- акчалата йөклөмәләрне раслау;
- акчалата йөклөмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөклөмәләрнең үтәлешен раслау.

Бюджет акчаларын алучы ача житкерелгән бюджет йөклөмәләре лимитлары чикләрендә бюджет йөклөмәләрен кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән башка шартнамәләр төзү юлы белән яисә закон, башка хокукий акт, килешү нигезендә бюджет йөклөмәләрен кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары хисабына түләү һәм түләүне санкцияләү өчен кирәк булган башка документлар нигезендә акчалата йөклөмәләрне түләү бурычын раслый.

4. Акчалата йөклөмәләрне түләүне санкцияләү рөхсәт язынын (акцепт) қылу рәвешендә, бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә жирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнгән акчалата йөклөмәләрне түләүне санкцияләү тәртибендә каралган документларның булуын тикшергәннән соң гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөклөмәләрне түләү (гавами норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөклөмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

5. Акчалата йөклөмәләрне үтәүне раслау физик яисә юридик затлар файдасына бюджетның бердәм счетыннан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан акчаларны күчерүне раслый торган түләү документлары, шулай ук бюджет акчаларын алучының акчалата йөклөмәләрен үтәү буенча акчалата операцияләрне башкармауны раслый торган башка документларны тикшерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 51. Бюджетара трансфертлар

Жирлек бюджетыннан бюджеттара трансфертлар бүлеп бирелә һәм (яисә) жирлек бюджетына тубәндәге рәвешләрдә бирелә ала:

Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 133 һәм 140 статьяларында билгеләнгән очракларда муниципаль районнар бюджетларына шәһәр һәм авыл жирлекләре бюджетларына субвенцияләр;

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 142.2 статьясында билгеләнгән очракларда Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр;

Югары Ослан муниципаль районы бюджетыннан жирлекнең бюджет тәэммин ителешен тигезләүгә дотацияләр;

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;
башка бюджетара трансфертлар.

Статья 52. Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясында 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш 31 декабрьдә тәмамлана.

Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләрне төгәлләү Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп, жирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

3. Жирлек бюджетының бердәм счетында булмаган бюджет акчаларын алучылар тарафыннан файдаланылмый калган калдыклар агымдагы финанс елының соңғы ике эш көненнән дә соңга калмыйча жирлек бюджетының бердәм счетына бюджет акчаларын алучыларга күчерелергә тиеш.

4. Агымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар бирелгән бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Агымдагы финанс елында файдаланылмаган субсидияләр һәм максатчан билгеләнешкә ия башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турында бюджет акчалары баш администраторның карары нигезендә курсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә чираттагы финанс елында курсәтелгән бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен элек бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы тиешле бюджет кеременә күчерелмәгән очракта, курсәтелгән акчалар Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, финанс органы билгеләгән тәртиптә бюджет кеременә алышырга тиеш.

V бүлек БЮДЖЕТ ХИСАБЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРУ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ НИГЕЗЛӘРЕ

Статья 53. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре

1. Бюджет хисаплылыгы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча чараларының хәрәкәте турында хисап;
- 5) анлатма язуы.

2. Бюджет үтәлеше турындагы хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше турындагы белешмәләр тупланган.

Бюджет үтәлеше балансында жирлекнең финанс һәм финанс активлары, хисап чорының беренче һәм соңғы көненә бюджет исәбен алу счетлары планы буенча йөкләмәләре турында белешмәләр бар.

Эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисапта хисап чорында эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында мәгълүмат тупланган һәм дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча төзелә.

Акча хәрәкәте турындагы хисап бюджет акчалары белән дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча операцияләрне чагылдыра.

Анлатма языунда бюджет үтәлеше турындагы мәгълүмат, бюджет үтәлеше турындагы хисапта бирелгән өстәмә мәгълүмат, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының норматив хокукий актларында билгеләнгән мәгълүматны ачуга карата таләпләр нигезендә тупланган.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылығы бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының бюджет хисаплылығы нигезендә финанс органы тарафыннан төзелә.

4. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллық булып тора. Жирлек бюджеттының үтәлеше турында хисап квартал саен бирелә.

5. Жирлекнең бюджет хисаплылығы жирлекнең финанс органы тарафыннан жирлекнең Башкарма комитетына тапшырыла.

Ағымдагы елның беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм жирлек Советына һәм районның Контроль-хисап палатасына жибәрелә. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисап жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

Статья 54. Жирлек бюджеты үтәлеше турында еллық хисапны тышкы тикшеру

1. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисап авыл жирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет средстволары баш администраторының бюджет хисаплылығының тышкы тикшерүне һәм жирлек бюджеты үтәлеше турында еллық хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисапны тышкы тикшерү, федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, районның Контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

3. Авыл жирлеге Башкарма комитеты, аңа бәяләмә әзерләү өчен, ағымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, жирлек бюджеттының үтәлеше турында хисап бирә. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла. Бюджет үтәлеше турындагы хисапка бәяләмә бюджет акчалары баш администраторларының еллық бюджет хисаплылығының тышкы тикшерү курсәткечләрен исәпкә алып әзерләнә.

4. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисапка бәяләмә районның Контроль-хисап Палатасы тарафыннан бер үк вакытта жирлекнең Башкарма комитетына юнәлтелеп тапшырыла.

55 Статья. Жирлек бюджеты үтәлеше турында хисапны жирлек Советына тапшыру

1. Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисап авыл жирлеге Советына ағымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

2. Бюджет үтәлеше турында еллық хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет һәм бюджет хисаплылығының үтәлеше анализын үз эченә алган анлатма языу, муниципаль йөкләмәнен үтәлеше һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре турында белешмәләр, бюджет үтәлеше турында карар проекты, бюджет үтәлеше турында башка бюджет хисаплылығы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек Советы утырышында жирлек башлыгының (вәкаләтле затның) жирлек бюджеты үтәлеше турындагы доклады тыңлана.

4. Фикер алышу һәм жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны раслау һәм жирлек Советы тарафыннан тиешле карар кабул итү яки жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны кире кагу турында Карап кабул итә.

5. Жирлек Советы тарафыннан жирлек бюджеты үтәлеше турындағы каар кире кагылған очракта, ул мәгълұматларны дөрес булмаган яки тұлы булмаган ғақылдыру фактларын бетеру һәм бер айдан да артмаган срока кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

Статья 56. Жирлек бюджеты үтәлеше турында каар

Жирлек бюджеты үтәлеше турындағы каар белән, жирлек бюджеты керемнәренең, чыгымнарының һәм дефицитының (профицит) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында жирлек бюджеты үтәлеше турындағы каарга аерым күшымталар белән түбәндәге күрсәткечләр раслана:

- керемнәр классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре исемлеге;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча чыгымнар;
- бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары исемлеге;

Жирлек бюджеты үтәлеше турындағы каар белән шулай ук жирлек бюджетының үтәлеше турындағы каар өчен жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр дә раслана.

VI бүлек МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

Статья 57. Муниципаль финанс контролен ғамәлгә ашыручи органнар

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен, физик затларга жирлек бюджетыннан акчалар бирү турында муниципаль контрактлар, шартнамәләр (килешүләр) шартларын үтәүне, шулай ук муниципаль контрактлар, килешүләр шартларын үтәүне тәэмин итү максатларында ғамәлгә ашырыла.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле район Контроль - хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

3. Эчке муниципаль финанс контроле авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан.

4. Алдан тиқшерү авыл жирлеге бюджетын үтәү барышында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Алга таба контроль аның үтәлешенең законлылығын, исәп-хисапның дөреслеген билгеләү максатыннан жирлек бюджетының үтәлеше нәтижәләре буенча башкарыла.

Статья 58. Бюджет хокук бозулар өчен жаваплылық

Бюджет хокук бозулары өчен жаваплылық Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән нигезләр буенча һәм тәртиптә башкарыла.